

Spracovala JUDr. Magdaléna Valušová
notárka so sídlom notárskeho úradu v Rimavskej Sobotě
E-mail: magdalena.valusova@notar.sk

DEDIČSKÉ PRÁVO V SR

Základné pojmy a charakteristika

Dedičské právo

- ✘ - v objektívnom zmysle je dedičské právo súhrn právnych noriem, ktoré upravujú prechod práv a povinností po smrti fyzickej osoby na iné osoby podľa dedičskej postupnosti (*dedičskej sukcesie*)
- ✘ - v subjektívnom zmysle je to oprávnenie určitého subjektu stať sa vo svojom osobnom a majetkovom záujme dedičom po zomretej fyzickej osobe. Subjektívne dedičské právo je majetkové právo absolútnej povahy, ktoré pôsobí erga omnes. Subjektom dedičského práva je dedič.

Základné pojmy dedičského práva

- dedenie je prechod práv a povinností fyzickej osoby z dôvodu jej smrti (*mortis causa*) na iné subjekty a označuje sa ako „dedičská postupnosť“ (*dedičská sukcesia*).

- dedič:

- × osoba, ktorej v dôsledku smrti (*objektívnej právnej skutočnosti*) patrí právny dôvod, t.j. dedičský titul (*zákon alebo závet*) - potenciálny dedič
- × osoba, ktorá využije alebo nevyžije svoje právo odmietnuť dedičstvo - putatívny či domnelý dedič
- × osoba, ktorá neodmietla dedičstvo a v rámci vyporiadania dedičstva aj zdedí majetok - stane sa skutočným dedičom

Funkcie dedičského práva

- × - spoločenská funkcia
- × - základná funkcia
- × - preventívna funkcia

Charakteristické črty

- delačný systém

Základné zásady dedičského práva

- × Zásada univerzálnej sukcesie
- × Zásada nadobúdania dedičstva okamihom smrti poručiteľa (*delatčný systém*)
- × Zásada akrescencie
- × Zásada dedičskej reprezentácie

Existencia dedičstva

- × majetok (*aktíva*)
- × nededitel'né majetkové práva
- × hnutel'né i nehnuteľné veci
- × spoluvlastnícky podiel
- × veci patriace do BSM
- × pohľadávky
- × predmety duševného vlastníctva
- × peňažné nároky zamestnanca
- × podnik, obchodný podiel, akcie

Pasíva dedičstva

- × primerané náklady spojené s pohrebom
- × zodpovednostné záväzky

Dedičská spôsobilosť

Dedičská nespôsobilosť

Spôsobý realizácie nadobudnutia dedičstva

Prechod dlhov

Predĺžené dedičstvo a konvokácia

Vydedenie

Dedenie zo zákona

Dedenie zo závetu

Konanie o dedičstve

- × Základné štádiá konania
- × Príslušnosť súdov
- × Priebeh dedičského konania
- × Činnosť notárov ako súdnych komisárov
- × Účastníci

Cezhraničné dedenie

- × www.successions-europe.eu
- × www.eurocivil.info
- × Brusel I.
- × Brusel II.

Prezentácia stránky

Viac informácií na stránke:
WWW.SUCCESSIONS-EUROPE.EU

Tento projekt realizuje:
Notaires d'Europe
EUROPEAN INTERNATIONAL NOTARIAL NETWORK

S podporou Európskej Komisie

Programme A.S. 2007-2013,
Projekt A.S. 2007/CE/0007-5132

Rada Notárstiev Európskej Únie
Adresa : Avenue de Cortenbergh, 52 - B - 1000 Bruxelles
Tel : + 32 (0)2 513 95 29 - Fax : + 32 (0)2 513 93 82
E-mail : info@cnue.be
Internetová stránka : www.notairesdeurope.eu

Notaires d'Europe
Garants de la sécurité juridique

DEDIČSTVÁ
V EURÓPE

K dispozícii v 23 jazykoch pre 27 krajín

Zjednodušte si prístup k právu, nahľadnite na stránku:
www.successions-europe.eu

STRÁNKA WWW.SUCCESSIONS-EUROPE.EU
VÁM POSKYTNÉ:

- všetky informácie potrebné k sledovaniu a porozumeniu toho, ako prebieha dedenie. Stručne povedané, ide o ideálny nástroj pre konzultáciu ešte pred návštevou notára. Na stránke nájdete najmä odpovede na nasledujúce otázky:
 - Ktorý orgán je príslušný?
 - Na koho sa musím obrátiť?
 - Aké je rozhodné právo?
 - Môžem si zvoliť právo, ktoré sa bude aplikovať na moje dedičstvo?
- Kto a koľko dedí v prípade absencie zavesu?
- Obmedzenia slobody poručiteľa pri zostavení zavesu (necaputemulné časti)
- Ako je zriadený zaves a môžem ho byť zaregistrovať?
- Kedy a ako sa stane niekto dedičom?
- Aké dane musím zaplatiť za dedičstvo?

Práve na tieto otázky nájdete odpovede na stránke
www.successions-europe.eu

NOTÁR JE RODINNÝM PRÁVNÝM PORÁDCOM

Notár rodinám objasňuje zákony, ktoré sa aplikujú v ich každodennom živote. Je najpríklad prítomný v tak rôznych životných situáciách ako je úmrtie blízkej osoby, aby zodpovedal na právne a daňové otázky, ktorým je rodina vystavená. V prípade zahraničného dedičstva, notár poradí aj so zreteľom na rôzne legislatívne ustanovenia, ktoré sa môžu v rámci Európskej Únie odlišovať.

Na základe ich dlhoročných skúseností a podpora Európskej Komisie pripravili európski notári informačné listy o dedičstvách pre všetky členské štáty Európskej Únie. Preložené do 23 jazykov, sú k dispozícii na internetovej stránke venovanej tomuto projektu. Jednoduchší prístup k Vaším právam : www.successions-europe.eu

Zjednodušte si prístup k právu, nahľadnite na stránku:
www.successions-europe.eu

Notárska sieť pre právnickú prax

<p>Na koho sa môžem obrátiť ?</p> <p>Každý notár sa môže písomne obrátiť na partnera vo svojom členskom štáte. Tento partner sa bude so žiadosťou okamžite zaoberať alebo sa rozhodne nakoľtovať sa na nejakého zahraničného partnera, ktorý je členom jednej z existujúcich dvadsiatiach partnerských organizácií RNE. Žiadosti musia byť naformulované formou presných otázok a nemôžu byť predložené vo forme celého spisu.</p> <p>RNE – Európska právna sieť si vyžaduje konkrétne riešenia !</p> <p>RNE – Zlepšit' cezhraničnú spoluprácu – konkrétny príspevok určený na urýchlenie procedúr, osobitne mimosúdnych procedúr, ktoré uplatňujú notári.</p>	<p>Mój partner:</p> <p>JUDr. Magdaléna Valušová</p> <p>Notársky úrad Železničná ul.21 SK - 979 01 Rimavská Sobota Slovensko (Slovakie)</p> <p>Tél. : +421 47.58.11.365 Fax: +421 47.58.11.368</p>	<p>Notárska sieť pre právnickú prax</p>
	<p>Pre akúkoľvek doplnujúcu informáciu oľfasonom RNE a ostatných aktivitách notárov Európskej únie si pozrite internetovú stránku CNUE</p> <p>www.cnue.eu</p> <p>Členské notárstva RNE :</p> <p>Nemecko, Rakúsko, Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, Španielsko, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Lotyšsko, Litva, Luxemburg, Malta, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Česká republika, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.</p>	
		<p>RNE – Európska Notárska Sieť</p> <p>Council of the Notarials of the European Union</p>

Nástroj pre notárov v Európe – v 21 členských krajinách EÚ

Rada Notáriev Európskej Únie (CNUE), oficiálna a reprezentatívna organizácia notárskeho povolania v Európe, sa na svojom pracovnom stretnutí 11. októbra 2006 v Marseille rozhodla vytvoriť Európsku Notársku Sieť (RNE).

RNE je nástroj, ktorý spracováva cezhraničné prípady a, ktorý je určený pre notárov z 21 členských notáriev CNUE. Zámerom RNE je pomôcť notárom, ktorí sú konfrontovaní s riešením praktických otázok obsahujúcich cezhraničné aspekty.

Jej politickým cieľom je uľahčenie integrácie, v strednodobej a dlhodobej perspektíve, európskeho notárstva do Európskej súdnej siete pre oblasť občiansku a obchodnú.

Vytváranie európskeho právneho priestoru – notárstvo sa na ňom podieľa !

Počet občanov, ktorí z pracovných alebo rodinných dôvodov nadväzujú vzťahy s občanmi iného členského štátu, neustále rastie. Potreba právnych služieb vyplývajúca so zvyšujúcej sa mobility vo vnútri územia spoločenstva, spadá do kompetencie notárstva.

Pretože európski notári, ktorí chciú slúžiť rodinám, hodiajú hrať v tejto oblasti aktívnu úlohu. Kľúčovými prvkami sú právna bezpečnosť a rovnosť dostupnosti spravodlivosti pre občanov a rodina v Európe.

Riešite cezhraničný prípad ? Aké je poslanie RNE ?

Ste konfrontovaní s potrebou riešiť cezhraničný prípad ? Dedičstvo, založenie podniku, manželskú zmluvu, ktoré obsahujú cezhraničný prvok v Európskej únii ? RNE tu je na to, aby Vám pomohla a, aby Vás informovala :

- ▷ ... ak ide o zistenie, či je nevyhnutné a/alebo možné uplatňovať formu verejnej listiny.
- ▷ ... ak hľadáte kolegov, ktorí majú jazykové schopnosti nevyhnutné na vyriešenie takého alebo onakého prípadu.
- ▷ ... ak máte v úmysle obrátiť sa so žiadosťou na nejakého konkrétneho notára, ktorý pôsobí v krajine určenia.

Sieť partnerov v 21 notárskych organizáciách CNUE umožňuje poskytnúť európskym notárom rýchlu pomoc.

RNE ponúka technickú podporu !

RNE neposkytuje právne rady. Je úlohou je skôr poskytnúť technickú podporu na uľahčenie určitých procedúr, ktoré vykonávajú notári a, ktoré obsahujú zahraničný právny prvok.

Uplatňovanie nástrojov spoločenstva vo vašej krajine

Váš partner v rámci siete RNE Vás tiež bude informovať o uplatňovaní a transponovaní legislatívnych aktov spoločenstva vo vašej krajine.

Franco Frattini, 26 apríl 2006 v Bruseli :

"Európska Súdna Sieť je kľúčovým nástrojom akéto o zlepšenie fungovania súdnej spolupráce medzi členskými krajinami. Som presvedčený, že v záujme dopracovania sa k tomuto cieľu, právnické povolania, najmä notári, môžu a mali by byť viac zainteresovaní do aktivity Siete".

Vlastnícke právo v SR

§ 123

Vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

§ 124

Všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

§ 125

1/ Osobitný zákon upravuje vlastníctvo k bytom a nebytovým priestorom,

2/ Osobitný zákon ustanovuje, ktoré veci môžu byť predmetom vlastníctva iba štátu alebo určených právnických osôb.

§ 126

1/ Vlastník má právo na ochranu proti tom, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydane veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

2/ Obdobné právo na ochranu má ja ten, kto je oprávnený mať vec u seba.

§ 127

1/ Vlastník veci sa musí zdržiavať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienením a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikať na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

2/ Ak je to potrebné a ak to nebráni účelnému využívaniu susediacich pozemkov a stavieb, môže súd po zistení stanoviska príslušného stavebného úradu rozhodnúť, že vlastník pozemku je povinný pozemok oplotiť.

3/ Vlastníci susediacich pozemkov sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na ich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb. Ak tým vznikne škoda na pozemku alebo na stavbe, je ten, kto škodu spôsobil, povinný ju nahradiť; tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť.

§ 128

1/Vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak.

2/ Vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu.